

طراحی لباس اسپرت مردانه با استفاده از طرح و فرم خط میخی

زهرا رحمتی سنگ کر، مهین فرخ سرشت، محسن صابر مقدم، حمیدرضا محبی

چکیده

استفاده از چاپ حروف بر روی پارچه و البسه در بین ایرانیان کمتر متداول بوده و قدمت آن شاید به اوایل ظهور اسلام در ایران برسد، که مردم برای برپایی مراسمها و عزاداریها از پارچه نویسی استفاده می کردند. قبل از آن شاید در پرچمها کاربرد داشته است. اما در اروپا بیشتر متداول بوده و چاپ حروف بر روی البسه و تی شرت، بیشتر جنبه های تبلیغاتی، پیام رسانی حاوی بار سیاسی، فرهنگی و ملی بوده است. در این رساله، خط میخی را برای طراحی و چاپ بر روی البسه شامل تی شرت و شلوار جین انتخاب نمودم. در ابتدا به بررسی تاریخچه ی پیدایش خط میخی پرداخته شد. پس از مطالعات تاریخی و نظری مربوطه، از فرم حروف آن الهام گرفته و با قرار دادن حروف یک کلمه در کنار یکدیگر تلاش نمودم به ترکیب بندی هایی مناسب دست یابم. و برای اینکه خطوط از حالت خشک و مستقیم میخ خارج شوند، خطوط منحنی در طراحی آنها بکار بردم. در بعضی از اتودها نیز در کنار کلمات میخی، معادل فارسی آن به صورت سیاه مشق و یا با طراحی حروف میخ گونه قرار دادم. تلاش من این بوده تا طرح هایی بوجود آورم که مورد پسند جوانان باشد.

کلمات کلیدی: لباس اسپرت مردانه، طرح و فرم خط میخی

مقدمه

اثر هنری به شکلی راز آمیز و نهانی از هنرمند زاده می شود. از او حیات و هستی می گیرد، حیانتش اتفاقی و نامعقول نیست بلکه دارای نیرویی هدفمند و معین و همسان از نظر زندگی مادی و معنوی است. (کاندینسکی، ۱۳۸۴: ۱۴۶)

هنرمند حتی اگر ستایشگر زیبایی است. باید آن را در درون اصول نیاز درونی بجوید و تنها بر طبق اندازه و شدت نیازش بسنجد. (کاندینسکی، ۱۳۸۴: ۱۵)

طراحی لباس هم نوعی هنر است که باید در آن همه جوانب که شامل خصوصیات فرهنگی، مذهبی، اخلاقی، اجتماعی،.. حتی روانشناسی شخصیتی افراد را سنجید، بنابراین علاوه بر پوشش باید نیازهای درونی و معنوی را در گیرد.

امروزه تی شرت به عنوان پوشاک سبک و راحت با طرح های متنوع مورد علاقه بسیاری از جوانان می باشد. که متأسفانه تی شرتهای موجود در بازار اکثراً غربی بوده یا به سبک غربی طراحی می شوند. که خوشبختانه که این امر با توجه طراحان را در سال های اخیر به خود جلب کرده است. مانند طراحی و چاپ خطوط فارسی نستعلیق بر روی البسه و تی شرت می باشد.

دارم و با استفاده از یک شیوه ملموس و در دسترس مانند پوشاک و البسه که همه ی مردم و بخصوص جوانان با آن در ارتباط هستند بستری مناسب برای از میان برداشتن طرح های هجو و نا پسند بیگانه فراهم سازم.

تحلیل پرسشنامه تهیه شده

به منظور آگاهی از آرا و نظرات جوانان و دیگران در مورد تی شرت و شلوار جین یا کتان و نیز اهمیت این موضوع که چقدر متن چاپی روی آن برای اشخاص مصرف کننده مهم است، پرسش نامه ای تهیه شد و با توزیع آن در بین جوانان نظراتشان منعکس گردید.

تعداد افراد شرکت کننده در این نظر سنجی پنجاه نفر که شامل ۲۷ زن ۲۳ مرد میباشد. رنج سنی این افراد شرکت کننده ۷ الی ۶۳ سال بوده است.

روند اجرای کار

دلیل انتخاب این طرح برای پروژه پایان نامه این بود که می خواستم طرح و فرم خط میخی را به شیوه ی جدیدی با جوانان آشنا سازم باشد که گامی در راه اشاعه فرهنگ و تمدن اصیل ایرانی و مبارزه با تهاجم فرهنگی که هر روزه صدماتی را به پیکره ی فرهنگمان وارد می کند باشد.

اولین مرحله برای شروع کار مرحله طراحی که برای طراحی ابتدا باید استوری برد ساخت. که در ساخت استوری برد از حروف الفبای پارسی میخی استفاده کرد و سپس برای زمینه حروف از تکه پارچه های جین و انواع تریکو در رنگ های مختلف استفاده کردم تا از روی آنها برای طراحی تی شرت و شلوار جین بهره بگیرم. با توجه به اینکه طراحی برای جوانان است. بنابراین باید روحیات و شخصیت جوانان را در طراحی لباسها در نظر گرفت.

اما در این پروژه برای فرار از تکراری بودن طرح دست به تجربه ای جدید در موضوعی تکراری زدم. در این میان مشاهده الواح به جا مانده از قرون پیش دریچه ای جدید به رویم گشود. اول نوع خط آنها، شیوه های مختلف خط میخی بود و دوم احساسی بود که در مواجهه با این الواح داشتم و آن جنبه ی راز گونه و اساطیری آنها بود و اینکه ایران زمین اسطوره هاست.

بدین ترتیب تا مدت ها در جستجوی فرا گرفتن معانی این خطوط بودم که در این بین به معانی زیبایی کتیبه ها دست یافتم. معانی همچون: خالق هستی، عشق، محبت، نوع دوستی، ایمان، میهن و.. بنابراین این بر آن شدم برای حفظ و انتشار هر چه بیشتر این ثروت غنی و گوهر بار نیاکان مان در بین جوانان به عنوان یک سمبل ملی گام بر

چسب آغشته می‌کنیم. پارچه‌های تریکو و جین آماده شده را در جهتی مناسب برای چاپ خوردن بر روی میز فیکس می‌کنیم، سر را پورت‌ها را با فواصل معین بر روی میز فیکس می‌کنیم خمیر چاپ را بوسیله قاشق بر روی شابلون ریخته با اسکوی جی رنگ را به صورت یکدست در آورده اسکوی جی را به سمت خود کشیده خمیر چاپ را ابتدا از بالا به پایین می‌کشیم و بعد از خمیر چاپ را بالا برده سپس پایین می‌کشیم این کار را در ۵ مرحله ادامه می‌دهیم سه بار اسکوی جی بدون خمیر چاپ کشیده تا خمیرهای اضافی را جمع کند برای هر بار چاپ زدن لازم است این اعمال را انجام دهیم، شابلون را بعد از چاپ خوردن به آرامی از روی پارچه برداشته بوسیله سشوار و حرارت گرم پارچه را خشک نموده تا هم عملیات خشک کردن را انجام داده باشیم و هم بوسیله حرارت گرم رنگ را به طور کامل بر روی پارچه تثبیت کرده باشیم سپس اجازه می‌دهیم پارچه کاملاً سرد شود. تا آسانتر از روی میز جدا شود و به بافت پارچه آسیبی نرسد. زیرا چسب مورد استفاده برای تثبیت پارچه بر روی میز بوسیله حرارت و فشار فعالتر می‌شود.

پس از چاپ، پارچه‌ها آماده دوخت هستند. در هنگام دوخت لباس مردانه باید دقت کرد چون لباس‌های مردانه در معرض دید هستند باید ظاهری شکیل و زیبا داشته باشند تا مورد پسند واقع شوند. دوخت تی شرت‌ها توسط دستگاه‌های تریکو دوزی (اورلوک) پنج نخ و میان دوز سه نخ با نخ دوک از جنس پلی استر هم رنگ با پارچه انجام شده است و از چرخ راسته دوز صنعتی با نخ جین که از جنس پلی استر است و هم‌رنگ پارچه در دوخت شلوارها استفاده شده است.

در ضمن در دوخت شلوار باید دقت شود جیب‌ها در جای مناسبی دوخته شوند و دوخت تزئینی روی پهلوها، جیب‌ها و کمر باید با دقت دوخته شود تا شلوار زیبا و خوش فرم باشد و در پایان سایز لباسها همراه با آرم را در جای مناسب دوختم.

مراحل دوخت

مراحل دوخت تی شرت در ۶ مرحله انجام می‌شود:

۱. سر دوز - شانه اول
۲. سر دوز - شانه دوم
۳. سر دوز - یقه
۴. سر دوز - نصب آستین
۵. سر دوز - درز بغل از دم آستین تا دم پایین لباس
۶. میان دوز - دمپا دم آستین و پایین لباس تی شرت.

الگو سازی تی شرت و شلوار جین به روش مولر بر اساس الگوی بزرگسال صورت گرفته است و از سایزهای ۴۶، ۵۰، ۵۲ استفاده کردم که برای اندامهای نرمال می‌باشد برای تی شرت‌ها از پارچه تریکو که از انواع پارچه‌های با بافت حلقوی است و بدلیل خاصیت کشسانی این پارچه‌ها و سپس الگو را روی پارچه پیاده کردم طرح الگوها را کوک زده و محل حروف را مشخص نموده و کار را برای چاپ پارچه آماده کردم.

مراحل آماده سازی طرح جهت ساختن شابلون

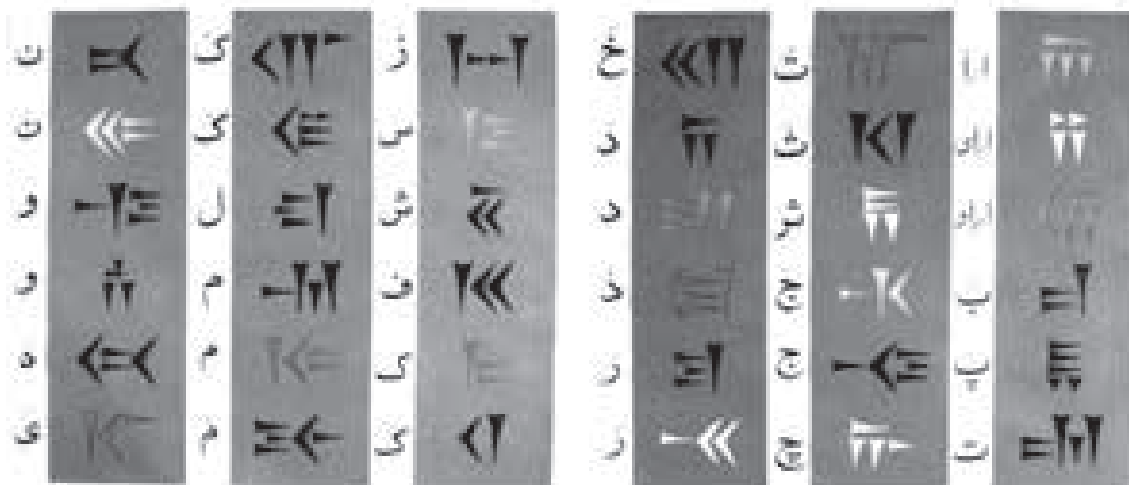
در این مرحله پس از آماده نمودن طرح‌ها، طرح‌های مورد نظر را اسکن نموده و از چاپ سیلک که به صورت تک رنگ و دو رنگ می‌باشد و برای ساخت شابلون در نرم افزار فتوشاپ شابلون‌های تک رنگ و دو رنگ می‌سازیم. سپس باید نقاط موازنه بر روی هر یک از شابلون‌ها رعایت شود.

مراحل آماده سازی شابلون جهت چاپ

ابتدا لاک را با ماده حساس کننده به نور به خوبی مخلوط کرده آنقدر هم می‌زنیم تا یکدست شود هنگام هم زدن حباب‌های بوجود می‌آید. به مدت ۱۵ دقیقه صبر می‌کنیم تا حباب‌ها کاملاً محو شوند. حالا لاک ما کاملاً آماده استفاده می‌باشد. لاک را به صورت یکنواخت به وسیله ناودانی بر روی شابلون می‌کشیم لاک باید کاملاً به صورت یکنواخت بر روی توری کشیده شود تا در هنگام عکاسی دچار مشکل نشویم. سپس شابلون‌های لاک کشی شده را در محیطی تاریک بوسیله سشوار حرارت گرم ملایم می‌دهیم تا کاملاً خشک شود. به نسبت طرح‌هایمان هر چه طرح‌ها دارای سطوح بیشتری هستند میزان نوردهی را بیشتر می‌کنیم و هر چه سطوح باریکتر باشند کمتر نور می‌دهند. برای شابلون‌های مورد نظر که نسبتاً از سطوح وسیعی تشکیل شده‌اند مدت زمان ۵ دقیقه را انتخاب و این مدت زمان کاملاً جواب گوی سطوح وسیع می‌باشد بعد از نور دهی با آب پر فشار و فراوان شستشو می‌دهیم تا قسمت نور نخورده پاک شود. شابلون در مقابل نور آفتاب قرار داده می‌شود. بعد از خشک شدن شابلون، شابلون بوسیله مواد حساس کننده با پنبه آغشته نموده به شابلون مالیده شود و بعد از آن در مقابل نور آفتاب قرار داده تا کاملاً خشک شود.

مراحل چاپ

جهت مشخص نمودن نقاط موازنه روی پارچه ضروری است. میز را بوسیله آب و مایع ظرفشویی کاملاً تمیز نموده پس از خشک شدن، میز را کاملاً به طور یکنواخت به

شکل ۱- استوری برد

شکل ۲- نمونه اتودهای خطی تأیید شده تی شرت

دوخت‌های نهایی

مدل شماره ۱ (اهورا مزدا)

در طراحی این لباس باز از کلمه اهورامزدا استفاده شده است. اما در اینجا برای تکراری نبودن طرح علاوه بر طرح میخی از معادل فارسی آن یعنی اهورامزدا و سیاه مشق میخی اهورامزدا نیز استفاده شده است. سعی شده حروف فارسی اهورامزدا را به شکل میخی نزدیک کنیم تا با طرح میخی سازگار باشد و سپس این طرح را در پائین طرح میخی قرار می‌دهیم. و در قسمت چپ سینه جلو چاپ می‌شود و در آخر سیاه مشق میخی را به فرم یکی از حروف میخی به صورت منحنی درمی‌آوریم. و در پشت لباس چاپ می‌شود. برای چاپ این طرح از رنگ پیگمنت مشکی و با تکنیک چاپ سیلک اسکرین استفاده شده است. مدل یقه تی شرت، یقه شکاری سجاغ کوتاه و دو دکمه و آستین کوتاه می‌باشد. جنس پارچه تریکو از نخ الیاف پلی استر و رنگ آن خاکستری تیره است.

رنگ خاکستری: رنگی است آزاد از هر گونه محرک یا گرایش درونی، نه اضطراب آفرین است و نه آرام بخش. این رنگ موجب می‌گردد که چشم و اعصاب دچار خستگی و ملامت نگردند.

سایز ۵۲ همراه با آرم به پشت یقه دوخت شده است.

رنگ سیاه: سیاه رنگ شب و عزا است و به جادو و شیطان منتسب می‌شود. ظاهر وزین رنگ سیاه آن را بین سیاستمداران و هنرپیشه‌ها محبوب کرده است. این رنگ همچنین با ثروت و زیبایی نیز مرتبط است.

طراحی چاپ و رنگ لباس نوعی سکوت معنوی را در فضا ایجاد می‌کند و گرایش به تفکر در را آفرینش چیزی که نیاز امروزه جوانان است.

طوسی: طوسی نماد بی تفاوتی و فرنگی است. اگر می‌خواهید که افسردگی رنگ مشکی را نداشته باشید اما احساس قابل اعتماد بودن به شما دست دهد از طوسی استفاده کنید.

مدل شماره ۲

قسمت اول - طرح شلوار

در طراحی این شلوار علاوه بر کلمه میخی مردان خوب معادل فارسی آن نیز استفاده شده است. هیچ گونه تغییری در شکل حروف میخی انجام شده فقط حروف کلمه میخی مردان خوب به صورت مایل به سمت بالا روی جیب راست شلوار طراحی شده است ولی حروف مردان خوب را به جهت زیبایی و همخوانی با حروف میخی از شکل میخ استفاده شده و به صورت افقی روی جیب راست پشت شلوار طراحی شده است. باز برای زیبایی و جلوه بیشتر در پشت شلوار و روی جیبهای پشت و جلو دوخت تزئینی روکار دو چرخ طراحی شده است.

جنس شلوار: از پارچه جین و از الیاف نخ پنبه با بافت سرزده و به رنگ سورمه ای است. سایز شلوار ۵۰ الگوی مولرا استفاده شده است و برای چاپ حروف از تکنیک چاپ سیلک اسکرین و رنگ اکریلیک آبی خاکستری استفاده شده است.

قسمت دوم - طرح تی شرت

در طراحی این لباس سعی بر آن بوده با الهام از کلمه مبارک به خط میخی ترکیب جدیدی طراحی گردد که با جابجایی کامل حروف در جهات مختلف این کار انجام شده است و دو طرح غیر قرینه را طراحی کرده ام. جنس پارچه تریکو بافت حلقوی پودی از جنس الیاف پنبه و به رنگ نارنجی می‌باشد. یقه لباس گرد و آستین کوتاه می‌باشد. دو طرح غیر قرینه را پائین تر از سرشانه و با استفاده از تکنیک چاپ سیلک

و از مواد پیگمنت به رنگ آبی چاپ شده است. سایز ۵۰ همراه با آرام به پشت یقه دوخته شده است. کلمات مبارک و خجسته به معنای زاد و ولداز نو شکفتن، تولدی دوباره، میمنت، شادی و شادمانی است. و رنگ نارنجی، رنگ جوانی، شادی و شادمانی و رقص و پایکوبی است. بنابراین رنگ لباس و کلمات مبارک و خجسته که نشان دهنده ی دوره جوانی، دوره ای پر از شور و شادی، موفقیت و کامیابی و رضایت خاطر است، مناسب برای جوانان می باشد. با استفاده از خطوط عمودی و افقی در لباس باعث ایستایی و تعادل در لباس می شویم.

مدل شماره ۳ - توانا

مدل شماره ۳ قسمت اول - طرح شلوار

در طراحی این شلوار از حروف میخی استفاده شده است. هیچ گونه تغییری در شکل و جهت حروف ایجاد نشده است. فقط کلمه میخی توانا چهار بار تکرار شده که هر کلمه از کلمه دیگر با علامت جدا شده، متمایز شده است و سپس طرح نهایی را درون یک کادر قرار داده. زیرا کادر باعث زیبایی و شکلی تر شدن شلوار می شود که ابتدای آن از دهانه جیب سمت راست جلوی شلوار (پهلوی راست شلوار) تا زیر زانو ختم می شود. در ضمن ابتدای آن پهن تر از انتهای آن است. در ضمن حروف با تکنیک چاپ سیلک اسکرین و رنگ اکریلیک قهوه ای روی پارچه چاپ شده است. و در قسمت پشت شلوار با استفاده از تقارن غیر قرینه برای جلب توجه بیشتر روی جیب راست حرف ن الفبای پارسی میخی و روی جیب چپ حرف ا (که معنی خوب نیز می دهد) طراحی شده است. و حروف را روی جیب چرخکاری کرده ام. جنس شلوار از پارچه جین و از الیاف نخ پنبه با بافت سُرژه و به رنگ کرم می باشد. این شلوار مناسب برای جوانان و افراد لاغر طراحی شده است زیرا رنگ کرم و دوخت طرح روی جیبهای پشت شلوار افراد لاغر را چاق تر نشان می دهد. - چاپ کلمه توانا و انتخاب رنگ کرم و قهوه ای در این طرح قدرت، اقتدار و نیرومندی همراه با هوش و ذکاوت را نشان می دهد که مشخصه دوره جوانی است بنابراین لباس مناسب جوانان طراحی شده است.

مدل شماره ۳ قسمت دوم (طرح بلوز)

کلمه اهورامزدا: در اینجا سعی شده با استفاده از اهورامزدا به خط میخی ترکیب جدیدی طراحی شود که با کمی جابجایی در حروف و تبدیل خطوط صاف و مستقیم به خطوط منحنی این کار انجام شده است. اما سعی شده است، حروف به همان جهت و شکلی که هستند تا معنی اهورامزدا تغییری نکند. مدل یقه سجاف دار ۴ دکمه است و برای جادکمه از بندینگ که به صورت زیگزگی روی مغزی بین دو درز وصل شده استفاده گردیده است. و برای زیبایی بیشتر سجاف یقه جلو و پشت را با دو ردیف نخ هم رنگ چاپ دوخت روی تی شرت دوخت شده است. آستین تی شرت کوتاه و بلندی آن تا زیر آرنج که انتهای آستین از وسط آستین دو سانتیمتر به سمت پشت چاک خورده است. چاپ طرح از تکنیک سیلک و از مواد اکریلیک فیروزه ای استفاده شده است و طرح را در سمت چپ سینه دیگر چاپ شده است. سایز ۴۶ همراه با آرم به پشت یقه دوخته شده است.

مدل شماره ۴ (دانا)

مدل شماره ۴ قسمت اول - شلوار

در این طراحی از کلمه میخی دانا استفاده شده است و حروف با همان جهت و شکلی که هستند. در جهت مایل طراحی شده اند و برای شکلی تر شدن، حروف را درون کادر مایل (روی جیب راست پشت شلوار) طراحی کرده ایم. برای تهیه کادر از روش رگه دوزی استفاده شده است (جهت هر دو کادر به سمت همديگر است).

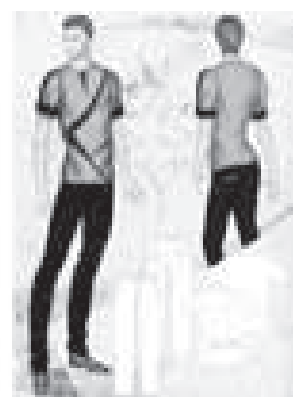
شکل ۳- اتود رنگی و دوخت نهایی مدل شماره ۱

شکل ۴- طرح رنگی و دوخت نهایی مدل شماره ۲

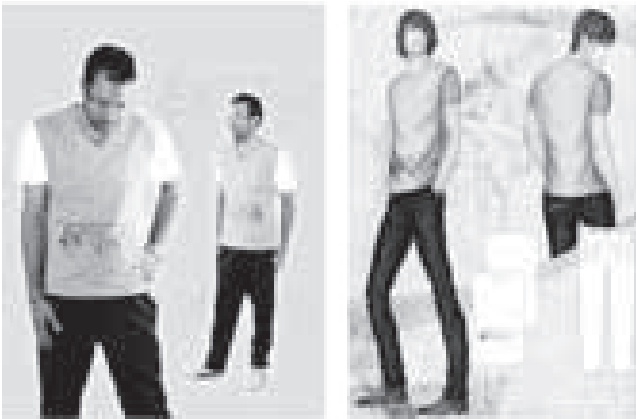

شکل ۵- طراحی رنگی و دوخت نهایی مدل شماره ۳

شکل ۶- طراحی رنگی و دوخت نهایی مدل شماره ۴

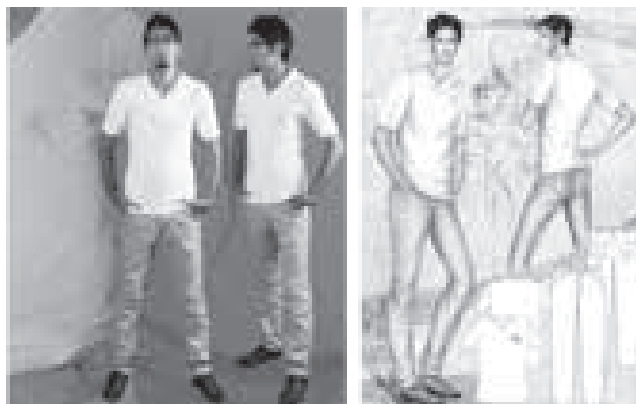
شکل ۷- طراحی رنگی و دوخت نهایی مدل شماره ۵

شکل ۸- طراحی رنگی و دوخت نهایی مدل شماره ۶

شکل ۹- طراحی رنگی و دوخت نهایی مدل شماره ۷

شکل ۱۰- طراحی رنگی و دوخت نهایی مدل شماره ۸

و کار دیگری که انجام شده استفاده از طرح میخ وارونه در طراحی جیب‌های جلوی شلوار می‌باشد که طراحی آن با دوخت تزئینی روکار دو چرخ نشان داده شده است. جنس پارچه شلوار از جنس جین با الیاف نخ پنبه و به رنگ سورمه ای است. سایز شلوار ۵۲ از الگوی مولر استفاده شده است. همراه با آرم و معنی دانا به داخل کمر شلوار دوخته شده است. چاپ حروف با تکنیک سیلک اسکرین و مواد اکریلیک به رنگ آبی خاکستری انجام شده است. این شلوار برای جوانان با اندام نرمال طراحی شده است.

مدل شماره ۴ (خرد)

در اینجا سعی شده با استفاده از تلفیق دو خط میخی و فارسی کلمه خرد ترکیب جدیدی طراحی گردد که با کمی کشیدگی در حروف این کار انجام شده است و سعی بر این بوده تا حروف با همان جهت و شکلی که هستند باقی بمانند و فقط جهت زیبایی بیشتر بجای خطوط خشک و مستقیم از خطوط منحنی و کشیده استفاده شده و در پایان کلمه میخی معادل فارسی آن یعنی کلمه خرد طراحی شده و برای اینکه از یکنواختی خارج می‌گردد حرف اول کلمه میخی را به صورت یک منحنی بزرگ و کشیده که یک طرف آن از سرشانه چپ شروع و به کمر و از کمر به پائین لباس ختم می‌شود. حرف دیگر از بالا وسط یقه جلو عمود بر کلمه طراحی شده است.

سایز لباس ۵۲ و همراه با آرام در پشت لباس دوخته شده است. **خرد:** و کلمه خرد به معنی عقل، ادراک، دریافت و فهم است که مشخصه ورود به جوانی است. بنابراین طرح و رنگ لباس با هم‌هarmونی دارند و مناسب برای جوانان می‌باشد. رنگ قرمز: رنگ قرمز، رنگ گرمی است که برانگیزاننده ی هیجان قوی است. نشان گر عشق، حرارت و صمیمیت است، به وجود آورنده ی احساس شور و هیجان است، تحریک کننده احساس خشم و عصبانیت است. و نشانه اعتماد به نفس، مرگ و زندگی، شهید و شهادت، فداکاری و جادوگری است.

مدل شماره ۵ (دلیر)

در طراحی این لباس با استفاده از کلمه دلیر به خط میخی و فارسی ترکیب جدیدی طراحی شده است که با کمی جابجایی حروف میخی این کار انجام شده است و سعی بر آن بوده تا حروف به همان شکل و جهتی که هستند بصورت یک ترکیب درآید تا معنی کلمه دلیر تغییر نکند در اینجا حروف را از حالت مستقیم خارج کرده و به صورت منحنی درآورده ایم و در ضمن سعی شده برای طراحی کلمه دلیر به فارسی از شکل میخ استفاده شود تا با معادل میخی کلمه دلیر همخوانی داشته باشد و طرح نهایی آن به صورت یک کادر که کلمه دلیر پنج بار تکرار شده درآمده است. **چاپ:** در ابتدا کادر فارسی دلیر را با تکنیک چاپ سیلک و از مواد پیگمنت به رنگ طوسی در قسمت پائین لباس (از کمر به پائین) چاپ کرده ایم و بعد طرح میخی را با تکنیک چاپ سیلک و از مواد پیگمنت به رنگ بنفش تیره در پائین کلمه فارسی دلیر چاپ شده است.

جنس تی شرت از پارچه تریکو حلقوی پودی جنس نخ پنبه و به رنگ آبی روشن می‌باشد. مدل تی شرت طراحی شده یقه هفت و آستین حلقه ای است. سایز لباس یا تی شرت ۵۲ همراه با آرم به پشت یقه دوخته شده است.

علت انتخاب کلمه دلیر در طراحی لباس به خاطر علاقه جوانان به دلیری و شجاعت است و اینکه همیشه دلآوری و شجاعت مورد توجه و علاقه مردمان ایران زمین بوده (در کتیبه‌های میخی به وفور ذکر شده است)، و حتی با گذشت زمان و در طول تاریخ نه تنها از آن کم نشده بلکه بیشتر و همیشه همراه ایرانیان بوده است. طراحی نوشته دلیر به فارسی و میخی و استفاده از رنگهای آبی روشن، بنفش تیره و طوسی برای جوانان و ورزشکاران مناسب می‌باشد.

سایز لباس یا تی شرت ۵۲ همراه با آرم به پشت یقه دوخته شده است.

مدل شماره ۶ (خدای بزرگ)

در اینجا سعی شده تا با استفاده از کلمه خدای بزرگ به خط میخی ترکیب جدیدی طراحی گردد که با کمی جابجایی حروف این کار انجام شده است. سعی بر این بوده تا حروف با همان جهت و شکلی که هستند بصورت یک ترکیب درآید تا معنی خدای بزرگ، به قوت خود باقی بماند. یکی دیگر از کارهایی که روی این کلمه انجام شده، ایجاد سطوح مختلف می باشد تا ترکیب، کمی از حالت یکنواختی خارج گردد و در نهایت برای ترکیبمان به جای خطوط خشک و مستقیم از منحنی استفاده کرده ایم.

رنگ پارچه زمینه سرمه ای و برای چاپ طرح از رنگ آبی اکریلیک با تکنیک و چاپ سیلک استفاده شده، در پایین لباس یک ترکیب ناخوانا با استفاده از حروف خط میخی بصورت یک زمینه طراحی شده و با رنگ نزدیک به رنگ زمینه کار شده است.

برش دوخت شده روی سینه تی شرت متناسب با شکل خط میخی، طراحی شده از جنس تریکو و رنگ آن هم رنگ حروف میخی چاپ شده روی لباس است و دوخت آن بوسیله دستگاه تریکو دوزی (اور) روی سینه انجام شده است. مدل یقه تی شرت، یقه هفت و مدل آستین آن، آستین حلقه ای است. مدل این لباس متناسب با سلیقه ورزشکاران و یا جوانان طراحی شده است. سایز ۵۰ همراه آرم به یقه دوخته شده است. الگو به روش مولر می باشد.

رنگ آبی: سمبل آب و آسمان است. رنگی است آرام و درونگرا که بیننده را به سوی خود می کشد. آبی آرامش بخش است.

رنگ سرمه ای: آرامش کامل را نشان، رنگ آبی سیستم اعصاب مرکزی را تسکین می دهد. فشار خون، میزان ضربان و تنفس کاهش می یابد. بدن خود را با آرامش و تجدید قوا تطبیق می دهد، به طوری که در زمان بیماری و خستگی نیاز به این رنگ زیاد می شود. از نقطه نظر روانشناسی، گرایش به حساس بودن و زودرنجی نیز افزایش پیدا می کند. سرمه ای، مانند چهار رنگ اصلی، نشانه پر رنگ یک نیاز بیولوژیکی اصلی می باشد - از نظر فیزیولوژی آسایش خاطر؛ و از دیدگاه روانشناسی به معنای خرسندی، یعنی خرسند بودن همراه با لذت و خوشی است. هر کس در یک وضعیت متعادل، هماهنگی و عاری از تنش احساس قرار گیرد، احساس امنیت و یکپارچگی می کند. رنگ آبی تیره از عمق و کمال قابل ملاحظه ای برخوردار است. بخصوص مطلوب افراد چاق می باشد - و خشنودی و کامیابی را بیان می کند.

مدل شماره ۷ (خدای بزرگ)

در اینجا سعی شده با استفاده از کلمه خدای بزرگ به خط میخی ترکیب جدیدی طراحی گردد که با کمی جابجایی حروف این کار انجام شده است. و سعی بر این بوده تا حروف به همان جهت و شکلی که هستند بصورت یک ترکیب درآید تا مبدا معنی خدای بزرگ تغییر نماید. یکی دیگر از کارهایی که روی این کلمه انجام شده ادغام حروف در یکدیگر و تبدیل خطوط صاف و مستقیم به منحنی می باشد و در پایان طرح نهایی را در چهار جهت در کنار یکدیگر تکرار شده و به صورت یک ترکیب جدید درآمده و از کلمه خدایی بزرگ به خط فارسی که در آن حروف را به صورت میخی طراحی شده به صورت عمود و همراه با دو فلش در پائین ترکیب چهار وجهی استفاده شده است. پارچه مورد استفاده دارای طرح بافت لانه زنبوری و از نوع بافت حلقوی و جنس آن پلی استر و رنگ آن بنفش بادمجانی می باشد. سایز ۵۲ همراه با آرم به پشت یقه دوخت شده است. برای چاپ از روش چاپ سیلک و از مواد پیگمنت به رنگ مشکی استفاده شده است. در جلوی لباس در قسمت چپ سینه طرح میخی چهار وجهی و در پشت لباس طرح ترکیبی میخی و فارسی چاپ شده است.

رنگ بنفش بادمجانی جز دسته رنگهای تیره است و احساسی از بزرگی و قدرت و

فراستگی را منتقل می کند که مناسب پوشاک مردانه و لباس های رسمی است. مدل یقه، یقه شکاری و سجاف کوتاه می باشد. دو تا دکمه می خورد. مدل آستینها، آستین کوتاه می باشد و از الگوی مولر استفاده شده است. طراحی کلمه خدای بزرگ چه به صورت میخی و یا فارسی بر روی لباس نشان دهنده این است که همیشه یادمان باشد خدایی که ما را خلق کرده از هر چیزی که از فکرمان می گذرد بزرگتر بوده و در ضمن این کلمه حتی در سنگ نوشته های قدیمی به وفور به چشم می خورد و نشان دهنده قدمت بالایی مذهبی و فرهنگی مردمان این مرز و بوم می باشد. و بهتر این است که بجای کلمات بیگانه که گاه معنای شیطان پرستی را در بردارد. از کلماتی که معنی و مفهوم والایی و سازگار با فرهنگ ملی خودمان می باشد استفاده شود.

مدل شماره ۸ (اهورامزدا)

در اینجا سعی شده با استفاده از کلمه اهورامزدا به خط میخی ترکیب جدیدی طراحی شود که با کمی جابجایی در حروف و تبدیل خطوط صاف و مستقیم به خطوط منحنی این کار انجام شده است. اما سعی شده است حروف به همان جهت و شکلی که هستند بمانند تا معنی اهورامزدا تغییری نکند.

جنس پارچه تی شرت از تریکو حلقوی پودی جنس پنبه و به رنگ سفید می باشد. برای چاپ طرح از تکنیک سیلک و از مواد اکریلیک فیروزه ای (از ترکیب زرد، آبی و سفید بدست آمده است) در سمت چپ سینه چاپ شده است.

رنگ سفید: سمبل روز و روشنایی است. تداعی کننده عصمت و پاکی، جوانی، وضوح، ایمان، ظرافت، صداقت و حقیقت و رستگاری است.

لباس سفید رنگ قدرت تحلیل شما را افزایش می دهد. استفاده از رنگ سفید که اصل همه رنگهاست، به شما احساس آزادی و رهایی بیشتری می بخشد. این رنگ هر موقعیت یا ارتباطی را که باعث می شود بتوانید از حل مشکلاتتان برآید برای شما روشن می کند.

فیروزه ای: این رنگ که صاف بی نظیر آبی و رنگ انرژری دهنده سبز را در خود دارد، باعث آرامش می شود و ما را از مشکلات روزانه زندگی امروزی کمی آسوده می کند. همچنین یادآور رنگ فیروزه ای دریاست که باز هم باعث آرامش ذهن شما می شود. اسرارآمیز و پندناپذیر، دوستداران این رنگ احساساتی و کارهای شخصی خود را به خوبی اداره می کنند.

در اینجا سعی شده طراحی و رنگ لباس در سمت و سوی نیاز امروزه جوانان به ایمان، صداقت و رستگاری و یا همان معنویت باشد و جلوه ای از پاکی و صداقت را در بیننده تداعی کند. سایز لباس یا تی شرت ۴۶ همراه با آرم به پشت یقه دوخته شده است. مدل تی شرت یقه هفت و آستین کوتاه می باشد.

مدل شماره ۹ (آسمان)

در این طرح از تلفیق دو خط میخی و فارسی کلمه آسمان استفاده شده است ترکیب جدیدی طراحی گردیده که در آن حروف میخی از حالت مستقیم خارج شده و به صورت منحنی درآمده و حروف فارسی به صورت سیاه مشق که دوبار تکرار شده استفاده شده است. رنگ پارچه زمینه آبی نفتی و طرح چاپ شده مشکی سورمه ای است که از روش چاپ سیلک و از مواد پیگمنت استفاده شده است.

رنگ آبی: آبی رنگ آسمان و دریاست و با طراحی انجام شده روی لباس همخوانی دارد چرا که هر دوی آنها آسمان که سمبل آرامش و قدرت است، در پیش روی بیننده می آورد. و با توجه به علاقه نوجوانان و جوانان به قدرت مناسب برای گروه های سنی نوجوانان و جوانان طراحی شده است. رنگ آبی: سمبل آب و آسمان است. رنگی است

شکل میخی (سری پهن و انتهای نوک تیز) طراحی کنیم تا به طرح میخی نزدیک شود و سپس با طرح میخی ترکیب شده است و سپس با استفاده از تعادل غیرقرینه طرح میخی را در سه جهت در کنار هم قرار می دهیم تا طرح به تنوع، هیجان و جذابیت بیشتری برسد. با الهام از فرم میخی برشی میخی شکل ز الگوی جلوی تی شرت در آوریم (الگوی کامل جلو رسم کرده و مدل فرم میخی شکل طراحی کرده) جنس پارچه تی شرت تریکو حلقوی پودی از جنس الیاف پنبه و به رنگ کرم و قهوه ای است. مدل یقه طراحی شده در این تی شرت یقه هفت چپ و راستی که از پارچه قهوه ای رنگ استفاده شده است و آستین تی شرت، آستین کوتاه است. الگوی میخی شکل را از پارچه قهوه ای رنگ برش زده و به جلوی لباس دوخته می شود. برای چاپ از تکنیک سیلک و مواد پیگمنت قهوه ای استفاده شده است. طرح ترکیبی میخی - فارسی خوب را روی جلوی لباس در قسمت سینه چپ و طرح غیر قرینه سه تایی در قسمت پشت تی شرت چاپ شده است. سایز لباس ۴۶ و همراه با آرام پشت یقه دوخته شده است. خوب به معنای خوب بودن، زیبا، قشنگ، خوب سرشت و ... می باشد. از صفات نیکویی است که بارها در سنگ نوشته های میخی به چشم می خورد و همه اقشار جامعه بخصوص جوانان باید این صفت را در خود زنده نگه دارند. بنابراین رنگ و طرح چاپی لباس نشان دهنده جوانی است و این لباس برای جوانان طراحی شده است.

نتیجه گیری

پس از انجام این پروژه به این نتیجه رسیدیم که کشورمان ایران دارای فرهنگی بسیار غنی و گوهر بار است. و حتی قبل از ورود اسلام به ایران آئین و مذهب مردم ایران یکتاپرستی بوده و حکومت نیز بر پایه راستی، درستی و یکتا پرستی بنا شده بود. ایران سرزمین شگفتی هاست، مهد تمدن و هنر است. در جای جای این سرزمین پهنای الهاماتی برای طراحان لباس نهفته است. که با کمی دقت در آن می توان طراحی هایی را بر روی پارچه و البسه خلق کرد که نه تنها منافاتی با فرهنگ و مذهب و آداب و رسوم این ملت ندارد بلکه هم جهت و هم سو با آن و در جهت رشد و پیشرفت متعالی سرزمین مان باشد.

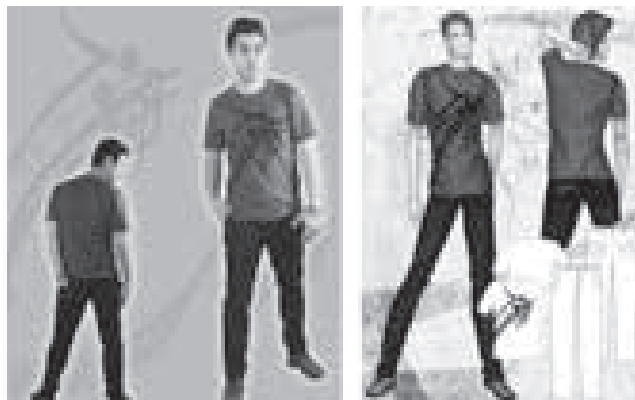
اما متأسفانه با ورود تی شرت جین غربی که معمولاً دارای طرح های مختلفی از جمله تصاویر افراد و گروه های غربی، حروف لاتین نا مفهوم و گاهاً توهین آمیز که ضد مذهب و بشریت و ... می باشد عدم آگاهی جوانان نسبت به طرح های چاپی که صرفاً به خاطر زیبایی ظاهری جلب نظرشان شده و آنها را انتخاب می کنند کم کم به روح فرهنگ غنی کشورمان ضرباتی را وارد می کند و این موضوع توجه همه جانبه مسئولین و طراحان لباس را در بردارد که با بر پایی نمایشگاه ها و جشنواره های طراحی پوشاک از جمله تی شرت و شلوار جین و تبلیغات وسیع توسط رسانه های جمعی شناخت و آگاهی جوانان را نسبت به طرح های داخلی بیشتر نمائیم. همچنین می توان از فرم خط میخی در طراحی سایر البسه مانند مانتو های دخترانه و زنانه و سایر منسوجات استفاده نمائیم.

و دیگر اینکه طرح و فرم خط میخی را که ریشه در قدمت تاریخی و فرهنگی مان دارد بعد از کارشناسی های دقیق و ظریف و با چاپ بر روی انواع منسوجات از جمله تی شرت و شلوار جین به کشور های دیگر صادر کند تا علاوه بر اشاعه فرهنگ غنی کشورمان دست به رقابت با تولید کنندگان بزرگ و مطرح جهان کرده باشیم.

پی نوشت ها:

۱- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یزد، دانشکده هنر، گروه طراحی پارچه و لباس، یزد، ایران

منابع در دفتر مجله موجود است.

شکل ۹- طراحی رنگی و دوخت نهایی مدل شماره ۹

شکل ۱۰- طراحی رنگی و دوخت نهایی مدل شماره ۱۰

آرام و درونگرا که بیننده را به سوی خود می کشد. آبی آرامش بخش است. رنگ سرمه ای: آرامش کامل را نشان، رنگ آبی سیستم اعصاب مرکزی را تسکین می دهد. فشار خون، میزان ضربان و تنفس کاهش می یابد. بدن خود را با آرامش و تجدید قوا تطبیق می دهد، به طوری که در زمان بیماری و خستگی نیاز به این رنگ زیاد می شود.

از نقطه نظر روانشناسی، گرایش به حساس بودن و زودرنجی نیز افزایش پیدا می کند. سرمه ای، مانند چهار رنگ اصلی، نشانه پر رنگ یک نیاز بیولوژیکی اصلی می باشد- از نظر فیزیولوژی آسایش خاطر؛ و از دیدگاه روانشناسی به معنای خرسندی، یعنی خرسند بودن همراه با لذت و خوشی است. هر کس در یک وضعیت متعادل، هماهنگی و عاری از تنش احساس قرار گیرد، احساس امنیت و یکپارچگی می کند. رنگ آبی تیره از عمق و کمال قابل ملاحظه ای برخوردار است. بخصوص مطلوب افراد چاق می باشد- و خشنودی و کامیابی را بیان می کند. مدل یقه لباس گرد و آستین کوتاه می باشد. پارچه مورد استفاده از نوع بافت حلقوی و جنس آن پنبه و رنگ آبی نفتی می باشد. سایز ۵۲ همراه با آرام به پشت یقه دوخت شده است.

مدل شماره ۱۰ (خوب)

در اینجا سعی شده تا با استفاده از کلمه خوب به خط میخی ترکیب جدیدی طراحی شود که با کمی جابه جایی در حروف و تبدیل خطوط صاف و مستقیم به خطوط منحنی این کار را انجام شده است. سعی بر این بوده، تا حروف با همان جهت و شکلی که هستند، بمانند تا معنی خوب تغییر نکنند. در ضمن از معادل فارسی آن معنی خوب در این طراحی نیز استفاده شده است که سعی شده بر آن بوده حروف را به